

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมสารราช
สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ

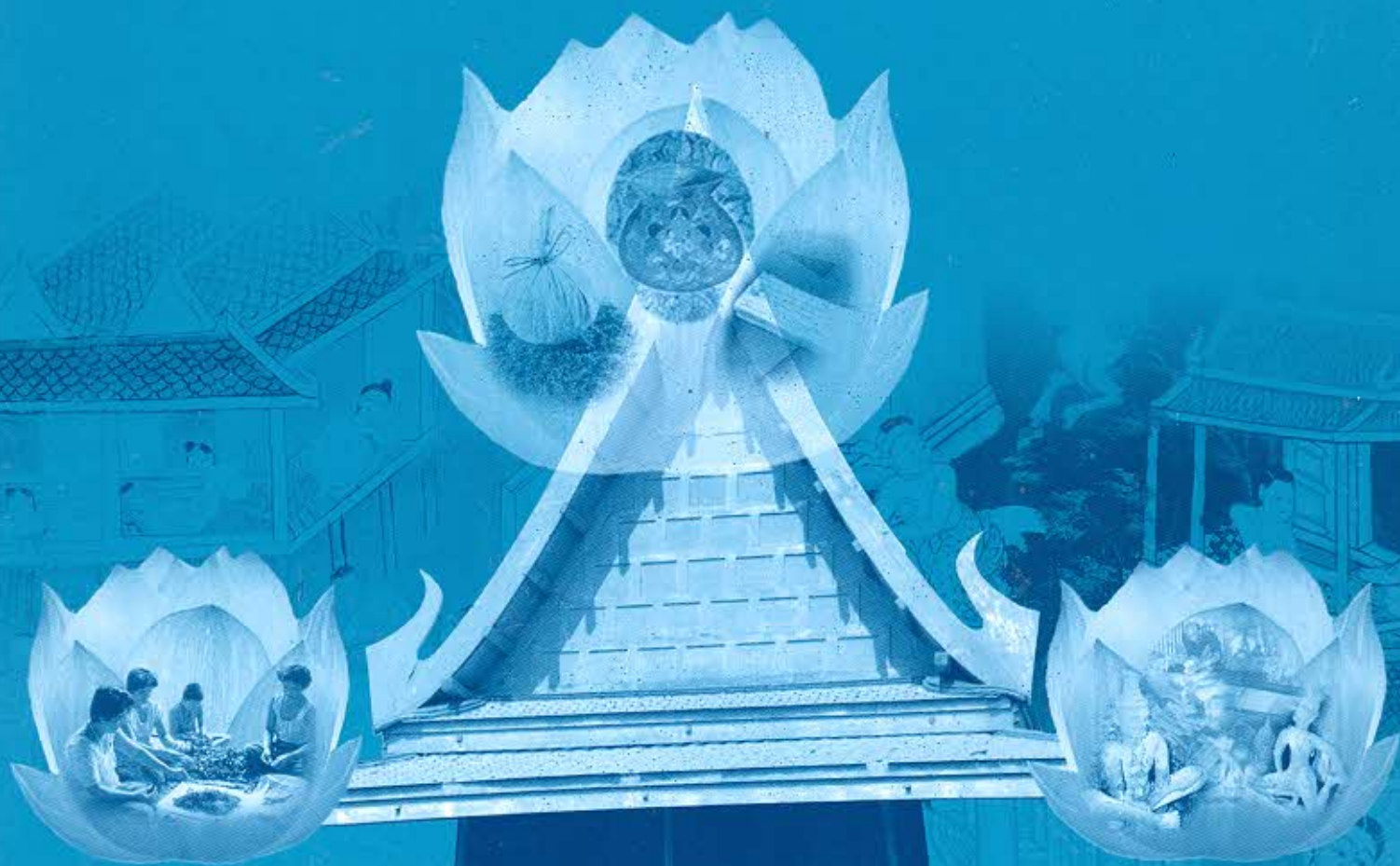
55303

เอกสารการสอนชุดวิชา

หน่วยที่ 1-5

สังคมวิทยาและมานุษยวิทยาการแพทย์

Medical Sociology and Anthropology

10042075

ห้องสมุด วพบ. สุรินทร์

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	(3)
รายละเอียดชุดวิชา	(7)
วิธีการศึกษา	(8)
หน่วยที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับสังคมวิทยาการแพทย์	1
แผนการสอนประจำหน่วย	2
ตอนที่ 1.1 ความสัมพันธ์ระหว่างสังคมวิทยาและสังคมวิทยาการแพทย์	4
เรื่องที่ 1.1.1 ความหมาย เนื้อหา และประโยชน์ของสังคมวิทยา	6
เรื่องที่ 1.1.2 ความหมายและขอบเขตการศึกษาทางสังคมวิทยาการแพทย์	8
เรื่องที่ 1.1.3 พัฒนาการของสังคมวิทยาการแพทย์	12
เรื่องที่ 1.1.4 ความสำคัญของสังคมวิทยาการแพทย์ต่อการพัฒนาระบบสุขภาพ	15
ตอนที่ 1.2 แนวคิดพื้นฐานทางสังคมวิทยากับการอธิบายปรากฏการณ์ทางสังคม	19
เรื่องที่ 1.2.1 แนวคิดโครงสร้าง-หน้าที่นิยมกับการอธิบายปรากฏการณ์ทางสังคม	20
เรื่องที่ 1.2.2 แนวคิดเศรษฐศาสตร์การเมืองกับการอธิบายปรากฏการณ์ทางสังคม	23
เรื่องที่ 1.2.3 แนวคิดปฏิสัมพันธ์เชิงสัญลักษณ์นิยมกับการอธิบายปรากฏการณ์ทางสังคม	27
เรื่องที่ 1.2.4 แนวคิดหลังสมัยใหม่กับการอธิบายปรากฏการณ์ทางสังคม	30
ตอนที่ 1.3 การอธิบายปรากฏการณ์สุขภาพและความเจ็บป่วยด้วยแนวคิดทางสังคมวิทยา	36
เรื่องที่ 1.3.1 การอธิบายปรากฏการณ์ทางสุขภาพและความเจ็บป่วยด้วยแนวคิดโครงสร้าง-หน้าที่นิยม	38
เรื่องที่ 1.3.2 การอธิบายปรากฏการณ์ทางสุขภาพและความเจ็บป่วยด้วยแนวคิดเศรษฐศาสตร์การเมือง	44
เรื่องที่ 1.3.3 การอธิบายปรากฏการณ์ทางสุขภาพและความเจ็บป่วยด้วยแนวคิดปฏิสัมพันธ์เชิงสัญลักษณ์นิยม	50
เรื่องที่ 1.3.4 การอธิบายปรากฏการณ์ทางสุขภาพและความเจ็บป่วยด้วยแนวคิดหลังสมัยใหม่	55
บรรณานุกรม	60
หน่วยที่ 2 แนวคิดเกี่ยวกับมานุษยวิทยาการแพทย์	63
แผนการสอนประจำหน่วย	64
ตอนที่ 2.1 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับมานุษยวิทยาการแพทย์	66
เรื่องที่ 2.1.1 ความหมายและความสำคัญของมานุษยวิทยาการแพทย์	67

เรื่องที่ 2.1.2 ขอบเขตการศึกษาของมานุษยวิทยาการแพทย์.....	69
เรื่องที่ 2.1.3 พัฒนาการของมานุษยวิทยาการแพทย์.....	70
ตอนที่ 2.2 แนวคิดและทฤษฎีทางมานุษยวิทยาการแพทย์.....	73
เรื่องที่ 2.2.1 แนวคิดพื้นฐานทางมานุษยวิทยาเบื้องต้น.....	74
เรื่องที่ 2.2.2 แนวคิดและทฤษฎีที่สำคัญทางมานุษยวิทยาการแพทย์.....	78
เรื่องที่ 2.2.3 แนวคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรมกับการดูแลสุขภาพ.....	86
บรรณานุกรม.....	91
หน่วยที่ 3 ความเชื่อกับการดูแลสุขภาพ.....	93
แผนการสอนประจำหน่วย.....	94
ตอนที่ 3.1 แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับความเชื่อ.....	96
เรื่องที่ 3.1.1 ความหมายและประเภทของความเชื่อ.....	98
เรื่องที่ 3.1.2 ความสำคัญของความเชื่อ.....	100
เรื่องที่ 3.1.3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเชื่อ.....	104
ตอนที่ 3.2 ความเชื่อเกี่ยวกับสาเหตุของการเกิดโรคและวิธีการดูแลสุขภาพ.....	107
เรื่องที่ 3.2.1 ความเชื่อแบบอำนาจเหนือธรรมชาติและวิธีการดูแลสุขภาพ.....	109
เรื่องที่ 3.2.2 ความเชื่อแบบพื้นบ้านและวิธีการดูแลสุขภาพ.....	111
เรื่องที่ 3.2.3 ความเชื่อแบบการแพทย์แผนตะวันตกและวิธีการดูแลสุขภาพ.....	114
ตอนที่ 3.3 ความเชื่อและการดูแลสุขภาพในช่วงเปลี่ยนผ่านสถานการณ์ชีวิต.....	118
เรื่องที่ 3.3.1 ความเชื่อและการดูแลสุขภาพเกี่ยวกับการเกิด.....	119
เรื่องที่ 3.3.2 ความเชื่อและการดูแลสุขภาพเกี่ยวกับความชรา.....	131
เรื่องที่ 3.3.3 ความเชื่อและการดูแลสุขภาพเกี่ยวกับความตาย.....	137
บรรณานุกรม.....	142
หน่วยที่ 4 แบบแผนพฤติกรรมที่มีผลต่อสุขภาพ.....	145
แผนการสอนประจำหน่วย.....	146
ตอนที่ 4.1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับแบบแผนพฤติกรรมที่มีผลต่อสุขภาพ.....	148
เรื่องที่ 4.1.1 ความหมายและความสำคัญของพฤติกรรมที่มีผลต่อสุขภาพ.....	149
เรื่องที่ 4.1.2 พัฒนาการของแบบแผนพฤติกรรมที่มีผลต่อสุขภาพ.....	153
ตอนที่ 4.2 รูปแบบของพฤติกรรมที่มีผลต่อสุขภาพ.....	159
เรื่องที่ 4.2.1 พฤติกรรมสุขภาพ.....	160
เรื่องที่ 4.2.2 พฤติกรรมความเจ็บป่วย.....	162
เรื่องที่ 4.2.3 พฤติกรรมบทบาทผู้ป่วย.....	167

ตอนที่ 4.3 ปัจจัยทางสังคมวัฒนธรรมที่มีผลต่อแบบแผนพฤติกรรมสุขภาพ	170
เรื่องที่ 4.3.1 การอบรมขัดเกลาทางสังคม	171
เรื่องที่ 4.3.2 เพศสภาพ	175
เรื่องที่ 4.3.3 ระบบทุนนิยมและบริโภคนิยม	177
เรื่องที่ 4.3.4 นโยบายสุขภาพของรัฐ	180
บรรณานุกรม	187
หน่วยที่ 5 แบบแผนพฤติกรรมการใช้บริการสุขภาพ	191
แผนการสอนประจำหน่วย	192
ตอนที่ 5.1 แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้บริการสุขภาพ	194
เรื่องที่ 5.1.1 แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมแสวงหาแหล่งบริการสุขภาพ ตามแนวมานุษยวิทยา	196
เรื่องที่ 5.1.2 แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมแสวงหาแหล่งบริการสุขภาพ ตามแนวสังคมวิทยา	200
ตอนที่ 5.2 สถานการณ์การใช้บริการสุขภาพของคนไทย	203
เรื่องที่ 5.2.1 ประเภทของการเจ็บป่วยและประเภทแหล่งบริการสุขภาพ	205
เรื่องที่ 5.2.2 พฤติกรรมการใช้บริการสุขภาพ	211
ตอนที่ 5.3 ปัจจัยทางประชากร สังคม และวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับการใช้บริการสุขภาพ	216
เรื่องที่ 5.3.1 เพศและอายุ	217
เรื่องที่ 5.3.2 การศึกษา อาชีพ และชนชั้นทางสังคม	220
เรื่องที่ 5.3.3 ความเชื่อและศาสนา	224
เรื่องที่ 5.3.4 การประกันสุขภาพ	229
บรรณานุกรม	232